

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8C/27/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112223077
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiana Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2013:2112223077.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava samosudkyňou JUDr. Bibiánou Ťažiarovou v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpený splnomocnenkyňou: advokátska kancelária SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanej: F. K., narodená XX. X. XXXX, bytom A. A. XXXX/X K., o zaplatenie 379,73 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 130,78 eur, úrok z omeškania 9 % ročne zo sumy 41,61 eur od 28. 2. 2010 do zaplatenia, zo sumy 47,81 eur od 28. 3. 2010 do zaplatenia, zo sumy 36,36 eur od 28. 4. 2010 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Dodatku k Zmluve o pripojení právneho predchodcu žalobcu a žalovanej uzavretá k telefónnemu číslu XXXXXXXXXX zo dňa 15. 12. 2009 v časti 1.4. „v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2. alebo v bode 3. tohto dodatku alebo v čl. 3. bod 3.6. Všeobecných podmienok alebo v čl. 5. bod 5.2. písm. a/ - c/ Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto dodatku“ je ako neprijateľná neplatná.

III. Vo zvyšnej časti súd návrh **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12. 11. 2012 domáha voči žalovanej zaplatenia sumy 379,73 eur, úrokov z omeškania 9 % ročne zo sumy 41,61 eur od 28. 2. 2010 do zaplatenia, zo sumy 47,81 eur od 28. 3. 2010 do zaplatenia, zo sumy 36,36 eur od 28. 4. 2010 do zaplatenia, zo sumy 248,95 eur od 26. 2. 2011 do zaplatenia titulom hovorného a zmluvnej pokuty s poukazom na zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 7. 12. 2011.

Návrh odôvodnil tým, že žalovaná uzavrela s právnym predchodcom žalobcu zmluvu, na základe ktorej využívala služby poskytované jej právnym predchodcom žalobcu, pričom sa zaviazala za ne platiť riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom Cenníku. Povinnosťou žalovanej bolo v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi žalobcu uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve/Dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu žalobcu, ktorá mu vznikne v dôsledku neplnenia záväzku žalovanej zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu. V uvedenom prípade je žalovaná sankcionovaná za to, že nesplnila povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho musela byť jej SIM karta vypojená z prevádzky, čím by žalovaná prostredníctvom platieb za poskytnuté služby po

dobu viazanosti postupne splnila svoj záväzok, ktorému zodpovedal protizáväzok právneho predchodcu žalobcu zabezpečiť žalovanej mobilný telefón za zľavnenú cenu.

Súd nariadil vo veci pojednávanie, pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť písomne ospravedlnil a žalovanej, ktorá svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnila, keď síce predložila fotokópiu potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti zo dňa 11. 4. 2013, avšak zároveň nepožiadala o odročenie pojednávania v zmysle ustanovenia § 119 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (§ 118 ods. 2 O.s.p. účastník, ktorý navrhuje odročenie pojednávania, musí súdu oznámiť dôvod na odročenie pojednávania bez zbytočného odkladu, po tom, čo sa o ňom dozvedel alebo odkedy sa o ňom mohol dozvedieť, alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti ho mohol predpokladať. Návrh na odročenie pojednávania obsahuje najmä: a) dôvod, pre ktorý sa navrhuje odročenie pojednávania, b) deň, keď sa účastník o dôvode dozvedel, c) ak je to možné, uvedenie elektronickej adresy, telefaxu alebo telefónu, na ktoré súd bezodkladne oznámi, ako návrh posúdil) a zároveň nepredložila v zmysle ustanovenia § 119 ods. 3 O.s.p. vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že jej zdravotný stav jej neumožňuje účasť na pojednávaní, preto súd nemal preukázaný dôvod na odročenie pojednávania a pojednával v prítomnosti aj žalovanej v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, najmä Zmluvou o pripojení zo dňa 28. 7. 2003, vrátane dodatku zo dňa 15. 12. 2009, faktúrami na čl. 6-18, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 7. 12. 2011, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti T-Mobile Slovensko, a. s. a zistil nasledovný skutkový stav, keď pojednával v neprítomnosti účastníkov konania v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa ustanovenia § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému, ods. 2 s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa ustanovenia § 526 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi, ods. 2 ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 7.12.2011 vyplýva, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. ako postupca postúpila na žalobcu ako postupníka pohľadávky voči dlžníkom uvedeným aj v prílohe č. 3 zmluvy, v ktorej je uvedená aj pohľadávka voči žalovanej vo výške 379,73 eur.

Zo zmluvy o pripojení zo dňa 28. 3. 2003 vyplýva, že žalovaná požiadala o poskytovanie telekomunikačných služieb zo strany právneho predchodcu žalobcu - účastnícky program 55Viac. Zároveň jej bola pridelená SIM karta, pridelené telefónne číslo XXXXXXXXXX.

Dodatkom k Zmluve o pripojení zo dňa 15. 12. 2009 žalovaná požiadala o poskytnutie telekomunikačných služieb zo strany právneho predchodcu žalobcu - účastnícky program 55Viac. Zaviazala sa zotrvať v zmluvnom vzťahu 24 mesiacov a platiť poplatky mesačne. Právny predchodca žalobcu sa zaviazal žalovanej predať zľavnený mobilný telefón Nokia 6303 za kúpnu cenu 1 euro. Účastníci dohodli zmluvnú pokutu 248,95 eur za porušenie zmluvných povinností (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 alebo Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2. písm. a) až c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty (okrem iného riadne a včas platiť cenu za aktiváciu a poskytovanie služieb).

Z faktúry č. 7001183664 zo dňa 8. 2. 2010 vyplýva, že T-Mobile Slovensko, a.s. fakturoval žalovanej sumu 46,61 eur so splatnosťou 27. 2. 2010 za služby za obdobie 8. 1. 2010 do 7. 2. 2010.

Z faktúry č. 7002250596 zo dňa 8. 3. 2010 vyplýva, že T-Mobile Slovensko, a.s. fakturoval žalovanej sumu 447,81 eur so splatnosťou 27. 3. 2010 za služby za obdobie 8. 2. 2010 do 7. 3. 2010.

Z faktúry č. 7003266591 zo dňa 8. 4. 2010 vyplýva, že T-Mobile Slovensko, a.s. fakturoval žalovanej sumu 436,36 eur so splatnosťou 27. 4. 2010 za služby za obdobie 8. 3. 2010 do 7. 4. 2010.

Z faktúry č. 7101228481 zo dňa 8. 2. 2011 vyplýva, že T-Mobile Slovensko, a.s. fakturoval žalovanej sumu 248,95 eur so splatnosťou 25. 2. 2011 za zmluvnú pokutu.

Podľa ustanovenia § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Podľa ustanovenia § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone. Podľa ustanovenia § 588 Občianskeho zákonníka z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z. z. v platnom znení zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa, ods. 2 podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Na základe vykonaného dokazovania súd v súlade s návrhom žalobcu a k nemu predložených príloh posudzoval uplatnený nárok žalobcu ako nárok vyplývajúci z právneho vzťahu účastníkov založeného na základe uzavretia zmluvy o pripojení podľa cit. ustanovenia § 43 ods. 1, 2 cit. zákona č. 610/2003 Z.z. s predmetom poskytovania odplatných elektronických komunikačných služieb (verejných telekomunikačných služieb), definovaných v cit. zákone a v zmluve o pripojení, keď účastníci uzavreli kúpnu zmluvu, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy. Žalobca v návrhu tvrdí, že voči žalovanej si uplatňuje sumu za poskytnuté telekomunikačné služby zo strany právneho predchodcu žalobcu v sume 130,78 eur a zmluvnú pokutu v sume 248,95 eur z dôvodu, že žalovaná porušila svoju povinnosť v zmysle zmluvy a všeobecných obchodných podmienok, a to zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom žalobcu, je sankcionovaná za to, že nesplnila riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby. Žalobca predložil na preukázanie výšky žalovanej sumy faktúry, ktoré nikto v konaní nespochyboval. Súd mal ďalej preukázané, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. postúpil na žalobcu zmluvou z 7.12.2011 aj pohľadávku voči žalovanej vo výške žalovanej sumy. Súd považoval požiadavku žalobcu na zaplatenie sumy 130,78 eur za dôvodnú, keď mal preukázané predloženými faktúrami poskytnutie služieb žalovanej zo strany právneho predchodcu žalobcu a v tejto časti návrhu vyhovel. Návrhu v časti zmluvnej pokuty 248,95 eur nevyhovel, keď túto považoval za nedôvodnú. Z predložených listinných dôkazov súd nemal za preukázané, že by žalovaná porušila zmluvnú povinnosť, zabezpečenú zmluvnou pokutou vo výške 248,95 eur, ktorá by viedla k následnému vypojeniu SIM karty žalovanej, pričom podľa názoru súdu z jazykového výkladu bodu 2 Zmluvy je zrejmé, že ide o kumulatívne podmienky nároku postupcu na zmluvnú pokutu, zdôraznené aj spojkou „a“. Žalobca nepreukázal ani ekvivalent zvýhodnenia žalovanej zabezpečením predaja mobilného telefónu za zvýhodnenú cenu a nepreukázal ani splnenie predpokladov prípadnej zodpovednosti žalovaného za škodu (postupcu). Žalobca na preukázanie dôvodnosti svojho nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty, teda preukázanie porušenia zmluvnej povinnosti odporcom, neoznačil žiadny dôkaz až do vyhlásenia dokazovania za skončené, a tak s poukazom na § 120 ods. 1 O.s.p. neuniesol dôkazné bremeno preukázania pravdivosti svojho tvrdenia o nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty.

Podľa ustanovenia § 36 odsek 1 veta prvá Občianskeho zákonníka vznik, zmenu alebo zánik práva či povinnosti možno viazať na splnenie podmienky. Na nemožnú podmienku, na ktorú je zánik práva alebo povinnosti viazaný, sa neprihliada.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka /v znení k 28. 2. 2010 spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka /v znení k 28. 2. 2010/ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka /v znení k 28. 2. 2010/ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ustanovenia § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda, ods. 2 zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej dojednania. Zmluvná pokuta ako jeden zo zabezpečovacích prostriedkov je peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, ak nesplní svoju zmluvnú povinnosť. Pre zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute zákon obligatórne predpisuje písomnú formu, ktorej nevyhnutnou náležitosťou je uvedenie výšky pokuty, prípadne aspoň určenie spôsobu, akým bude stanovená. Určenie výšky pokuty zásadne je vecou vzájomnej dohody účastníkov tohto dojednania. Tak občiansky zákonník, ako aj obchodný zákonník nijako neobmedzujú maximálnu výšku zmluvnej pokuty. Pri dojednaní jej výšky zmluvné strany by mali dbať iba o súlad dohody o zmluvnej pokute s niektorými všeobecnými požiadavkami zákona, predovšetkým s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, t.j. o súlad právneho úkonu s dobrými mravmi.

Súd skúmal aj platnosť dojednania o zmluvnej pokute. Je evidentné, že formulár „Dodatok k Zmluve o pripojení“ zo dňa 15. 12. 2009 bol spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s. vyhotovený vopred. Žalovaná tento štandardný formulár uvedeného mobilného operátora ako dodávateľa v spotrebiteľských zmluvách, ktorými zmluvy o pripojení nepochybne sú, podpísala dňa 15. 12. 2009 bez možnosti ovplyvniť text formuláru, ktorý v bode 2 Zmluvy obsahuje vopred naformulovaný jednostranný záväzok žalovanej ako účastníka, v prípade porušenia niektorej z jeho povinností a následného vypožičania SIM karty, uhradiť postupcovi zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur. Neuniklo pozornosti súdu, že pre prípad porušenia povinností mobilného operátora ako dodávateľa (poskytovateľ) nie je v dodatku k zmluve o pripojení vôbec dojednaný prípadný nárok žalovanej ako spotrebiteľa, na zaplatenie zmluvnej pokuty mobilným operátorom ako dodávateľom. Z uvedeného je zrejmé, že zmluvná pokuta v danom prípade len jednostranne zaťažuje spotrebiteľa pre prípad porušenia jeho povinností, a tak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ktorého povinnosťou je zotrvať v zmluvnom vzťahu s mobilným operátorom po dobu 24 mesiacov a platiť cenu služieb včas. Bez povšimnutia nemožno ponechať ani skutočnosť, že žalovaná zaťažuje povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej výške bez ohľadu na to, kedy v priebehu zmluvnej viazanosti poruší niektorú (hociktorú) zo svojich zmluvných povinností. Súd v danom prípade nemal preukázané ani splnenie podmienok pre prípadnú zodpovednosť žalovanej za škodu. Obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06). Z uvedených dôvodov (neunesenie dôkazného bremena na preukázanie porušenia zmluvnej povinnosti odporcom súd nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol.

Avšak v časti zmluvnej pokuty v sume 248,95 eur súd takýto záver o dôvodnosti žaloby nemohol urobiť, pretože v prípade vyhovenia žalobe v tejto časti, by porušil zákon, princípy súkromného práva (princíp proporcionality), ale došlo by aj k porušeniu záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z členstva v Európskej únii.

Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“). Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktorá odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v smernici á aj „neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa“ a s účinnosťou

od 1. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1,4 písm. k) Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

O tom, že zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody je aj sankciou, by nemali byť žiadne pochybnosti. Žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktorá má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľa zmluvné podmienky nemôže ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žalobca žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých žalobca dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzuje spotrebiteľa.

Súd prihliadol k ostatným zmluvným podmienkam, povahe služby, k okolnostiam zmluvy a inej zmluvy (čl. 4 ods. 1 Smernice). Aj keď žalobca výslovne neoznačil zmluvu podľa toho, aký typ podľa Občianskeho zákonníka reprezentuje, časť zmluvy o pripojení týkajúca sa kúpy telefónu predstavuje kúpnu zmluvu, ktorá je zároveň viazanou zmluvou k zmluve o pripojení. Za relevantnú treba považovať skutočnosť, že zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaji telefónu. Zmluvná pokuta má však aj iný a to nežiaduci rozmer. Zmluvná pokuta neprimerane ukracuje spotrebiteľa.

Už pri spomínanej situácii, ak by išlo o nezaplatenie posledného mesačného paušálneho poplatku, tak by pri zmluve o pripojení zo dňa 28. 7. 2003 zmluvná pokuta 248,95 eur vo vzťahu k mesačnému poplatku 16,80 eur predstavovala pätnásťnásobok. Z pohľadu náhrady škody je takáto zmluvná pokuta neobhájiteľná aj z dôvodu, že podľa dodatku z zmluve o pripojení nárok žalobcu na náhradu škody prevyšujúcej zmluvnú pokutu nie je dotknutý (čl. 4 Dodatku k predmetnej zmluve zo dňa 15. 12. 2009). Žalovaná porušila zmluvnú pokutu v prvom roku zmluvného vzťahu a teda sa môže javiť, že v jej prípade obavy z poškodzovania spotrebiteľa nie sú namieste. Súdna kontrola štandardných zmlúv je však postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom Smernice, ak by sa pred prijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán.

Súd nevidel riešenie len v čiastočnej neplatnosti zmluvnej pokuty aj je aj problematické nastaviť výšku zmluvnej pokuty, aby plnila význam pre dodávateľa a nepoškodzovala spotrebiteľa. Len čiastočné zneplatnenie zmluvnej pokuty by navyiac nieslo riziko, že žalobcu by neodradilo takéto opatrenie, pretože v prípade súdnej kontroly by bola len sporadicky zmluvná pokuta zmoderovaná, ale predsa len by zostala a neprimerane by regulovala vzťahy neurčitého počtu spotrebiteľov. Aj tento význam má oprávnenie súdu podľa § 153 ods. 3,4 O.s.p., ktoré umožňuje aj bez návrhu rozhodnúť o neplatnosti zmluvnej podmienky v štandardnej formulárovej zmluve. Opatrenia nečestným klauzulám musia byť efektívne a odradzujúce (čl. 7 ods. 1 Smernice).

Návrh v časti, ktorou sa voči žalovanej žalobca domáha zaplatenia zmluvnej pokuty 248,95 eur ako nedôvodný zamietol, zároveň zamietol návrh aj v časti úroku z omeškania 9 % ročne zo sumy 248,95 eur od 26. 2. 2011 do zaplatenia. Na základe zisteného skutkového stavu a vyššie uvedených zákonných ustanovení rozhodol súd tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 153 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve 16ab) alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Citované zákonné ustanovenie zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka).

Súd poukazuje na skutočnosť, že už v obdobnom prípade (čo do podmienok uloženia zmluvnej pokuty) rozhodovali už iné súdy, napr. Okresný súd Bardejov v konaní vedenom pod spisovou značkou sp. zn. 4C 163/2011 (kde na samostatné konanie bol vylúčený práve nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty), pričom návrh na zaplatenie zmluvnej pokuty bol zamietnutý. Prvostupňové rozhodnutie bolo následne potvrdené Krajským súdom v Prešove. Krajský súd v Prešove sa vo svojom rozhodnutí zaoberal otázkou, aký dôsledok vyplýva pre navrhovateľa zo skutočnosti, že určitá zmluvná podmienka (v danom prípade dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty) bola v inom konaní právoplatne vyhlásená za neprijateľnú a bol toho názoru, že ak si dodávateľ používanie problémovej klauzuly neobhájí, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka. Krajský súd pritom odkázal na ďalšie konania, v ktorých bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku, okrem iných konania vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/23/2010 a 17C 112/2010. Súd má za to, že by bolo v príkrom rozpore s princípom právnej istoty, aby súdy v rámci jednej republiky v obdobných veciach (o nárokoch uplatnených na tých istých skutkových základoch) rozhodovali rôzne, a to je ďalší podstatný dôvod, pre ktorý nebolo možné (v zmysle ustanovenia § 53a O.s.p.) návrhu v časti týkajúcej sa zmluvných pokút spolu s príslušenstvom vyhovieť.

Naviac súd chce uviesť, že svojim písomným podaním zo dňa 24. 3. 2013, ktoré došlo na tunajší súd dňa 24. 4. 2013 žalobca nežiadal pripustiť zmenu návrhu, avšak v bode 7 uvádza, že jeho právnomu predchodcovi vznikla škoda do výšky dotácie do kúpy telefónneho zariadenia, ktoré bolo poskytnuté žalovanej t.j. 228,67 €. Súd preto toto jeho podanie nemohol hodnotiť ako zmenu alebo rozšírenie žaloby, dokonca ani ako eventuálny alebo alternatívny petít, keďže naďalej sa žalobca domáha zmluvnej pokuty.

Podľa ustanovenia § 101 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku sú účastníci povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky.

Podľa ustanovenia § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti (§ 153 ods. 1 O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1. 1. 2009 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniklo žalobcovi právo požadovať od žalovaného ako dlžníka popri plnení, úroky z omeškania z vyššie uvedenej sumy, keďže ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, a nie je tu žalovaný podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úroku z omeškania stanovuje vykonávací predpis, ktorým je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z., podľa ktorého je výška úroku z omeškania výška úrokov z omeškania o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Súd sa stotožnil s dňom vzniku omeškania 28. 2. 2010 s úhradou sumy 46,61 eur, ktorá bola splatná dňa 27. 2. 2010 ako aj výškou úroku z omeškania, ktorá bola ku dňu 28. 2. 2010 vo výške 9 % ročne, keď výšku úroku z omeškania mal súd preukázanú s poukazom na to, že základná úroková sadzba ECB ku dňu omeškania žalovaného 12. 3. 2010 bola vo výške 1 % zverejnená na webovej stránke www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>>., t. j. 1 % + 8 bodov spolu výška 9 % ročne, ďalej sa súd stotožnil s dňom vzniku omeškania 28. 3. 2010 s úhradou sumy 47,81 eur, ktorá bola splatná dňa 27. 2. 2010 ako aj výškou úroku z omeškania, ktorá bola ku dňu 28. 3. 2010 vo výške 9 % ročne, keď výšku úroku z omeškania mal súd preukázanú s poukazom na to, že základná úroková sadzba ECB ku dňu omeškania žalovaného 28. 3. 2010 bola vo výške 1 % zverejnená na webovej stránke www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>>., t. j. 1 % + 8 bodov spolu výška 9 % ročne, stotožnil s dňom vzniku omeškania 28. 4. 2010 s úhradou sumy 36,36 eur, ktorá bola splatná dňa 27. 4. 2010 ako aj výškou úroku z omeškania, ktorá bola ku dňu 27. 4. 2010 vo výške 9 % ročne, keď výšku úroku z omeškania mal súd preukázanú s poukazom na to, že základná úroková sadzba ECB ku dňu omeškania žalovaného 28. 4. 2010 bola vo výške 1 % zverejnená na webovej stránke www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>>., t. j. 1 % + 8 bodov spolu výška 9 % ročne. Nakoľko súd návrh časti sumy 248,95 eur ako nedôvodný zamietol, zamietol aj návrh časti úroku z omeškania zo sumy 248,95 eur. Na základe zisteného skutkového stavu a vyššie uvedených zákonných ustanovení rozhodol súd tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

§ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

§ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

§ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

§ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

§ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

§ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

§ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

§ súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,

§ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

§ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

§ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

§ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

§ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.